

els Menneskers gruelige Bilsarelje gjorde et dybt Indtryk paa Carens. Angaaende Branding af en Spedalsk, stred han følgende: „En Grev, omrent en halv Tnes Areal, var blevet gravet, og der var antændt en Abl vaa Bunden af den. Den staafels Mand trimlede sig selv ned i den; men da han mørkede Alden, bad han om at komme op og fræchte efter det; men hans Modet og Støer fikte hans ned i Graven igen.“ Carens til med for Moje et Sønhus for Spedalske i Stanb., og han næede at få den engelske Regering til at forbryde Enslavering og Barnemord.

Aaret 1800 var et mærkeligt Aar for Missionen i Indien. To nye Missionærer, Ward og Marthman, kom fra England for at hjælpe Carens; men den engelske Regering ville ikke lade dem bo inden for sit Territorium. De bosatte sig da i Serampur 15 Miles Nord for Kalkutta. Det Dristigt var den dengang i Danmarks Besiddelse. Kort Tid efter flyttede også Carens og hans Familie til Serampur. Denne lille Høi Missionærer levede sammen som de Kristne i Apostlenes Dage og havde alle Ting til Fælles. Carens skriver: „Angen vivat Famille ned nogen Sinde en større Lovske, selv under de blidste Aar, end den vi nu, efter at vi var blevet enige om at have alt til Fælles.“

I samme Aar (1800) døde Carens efter 7 Aars hårdt Arbejde, Anstrengelse og mogen Bon) dea fortid Indier sammen med sin egen Son Peter. Den fortid omvendt Indier blev til stor Befsignele blad sine Landsmænd. Han levede i 20 Aar som en Kristian og blev baade Prædikant og Diater.

Det var også i Aaret 1800, at Carens blev anset som Professor i Sanscrit og Bengali ved et nytig grundlagt Universitet i Kalkutta med en aartig Løn af ca. \$4000. Selv som Professor ved dette Universitet forsøgte Carens dog ikke sit Missionærarbejde. Han var altid flittig, og bestyrtet enten med at undervise, prædike eller oversætte Bibelen.

I Aaret 1807 døde Frø. Carens. Karet efter ægtede han en danske Dame. Det var en ærgerlig Rumofra fra Sønderjylland af den adelige Slogt. Hun var en findbænket Kvind, utrættelig virkom, saavidt hendes høje Legeme tillod hende det, og hun blev sin Mand ikke blot en effeligt Hustru, men også en trofast Medhjælp i hans Gerning.

Der blev oprettet flere Forehænder i Serampur, som til stor Betrydnings i den indiske Mission. Saaledes en Stole eller Universitet, som var bestemt for den Uddannelse af indfødte Missionærer, et Agerdelsnings- og Hovedopdriftselskab tilhørende en botanist Have, og Carens oprettede den første Sparebank i Indien. Men større Betrydnings end disse fik det store Bogtrykkeri, som Carens og hans Medhjælpere grundlagde. I denne Bygning arbejdede ca. 50 Tjenere daglig med at træfte Bibelen for Nationerne i Indien. I dette Bogtrykkeri lantdes Duper i Grek, Hebreisk, Arabisk, Persisk, Magarisk, Talingi, Sittif, Ven-galisk, Moharratisk, Kinesisk, Orissa, Bermanisk, Karmatisk, Keshmansk osv.

Midt under det store Arbejde, der alt for sig i Serampur, indtrådte et tungt Uheld. Den 11. Marts, 1812 udbrød der ved Solnedgang Abl i Bogtrykkeriet. Carens var den Dag ved Universitetet i Kalkutta, og det var med et tungt Hjerte, at han næste Dag måtte se den Ødelæggelsens Bederligelighed, som Al den havde gjort. Adskillige Sætsandtes usædt, men alle Manufakturer var brandt, og Tabet var stort. Da Carens vandrede omkring paa de ryggende Ruiner sammen med en Bon, sagde han, idet Taarerne stod i hans Huse: „I en Aftenunder Arbejde blevet fortæret. Hvor uransagelige er Guds Veje? Jeg havde netop haft flere Ting ordnet paa det bedste og fandt paa Missionstionen med en maa-Ste alt for stor Ulfredstilfælde. Herren har nedslæft mig, for at jeg kan føre udelukkende at se hen til ham.“

Da Carens var næst over de 70 Aars Stræne, mørkede han klarlig, at hans Kræfter tog af. Han modtog Besøg af Generalguvernoren og den anglo-indiske Bispe i Kalkutta, og den sidste bad ham Desfenteren, om hans Befsignele. Mandt dem, der kom til ham, var også den berømte Stolte Missionær Alexander Duff. En af de sidste Gangen, han besøgte Carens, havde de talt meget om Carens Liv og Gerning. Carens laa til Sengs og var meget svag; da Duff vilde

gaa, sagde han til ham: „bed!“ Duff trædele og udøste sit Hjerte for Gud, han sagde Harvel og vilde gaa, men inden han mørkede Døren, hørte han sit Navn hviske med jagte Stemme. Han ventede om. Da sagde den sige Mand til ham: „Hr. Duff! De har talst meget om Dr. Carens, naar jeg er død og borte, tal da ikke mere om Dr. Carens, tal om Carens Freller.“ William Carens var døde den 9. Juni 1834. Paa hans Gravsten blev sat istede hans eget Enste fortid: „William Carens døde 17. Aug. 1761, død 9. Ju-ni, 1834.“

„En litig, arm elendig Ord i Raadens Haar jeg falder.“

Der kom ingen Lovske over om, at her har vi en stor Personlighed for os, som i flere Henseende er sit Gode højere end det almindelige Folk. Der fones dog at være Uenighed angaaende hans Landsbegavelse. Grove Raadsmænd mener, at han har været et Stroppen fra Italienere Mezzofonti og Huenboen Nasamus Ross. Derimod higer en af hans nære Slægtninger, Eustace Carens: „Hon harde ikke mere end en almindelig Begavelse. Han havde ingen Fantasi (Foresættelsen) og var ingen Geni.“ Hans store og vidtrækkende Språklundskaber og hans næsten overvældende Frembringelser af Overfæster og orginale Skrifter syldes ikke fra meget en midlertid Landsbegavelse, som den stolde hans Fermede, som tilfælles refutede i en umaaeligt Standskraftighed i sit Arbejde.

Han var ikke en Mand af sjællige Indtryk. Hans Begejstring for Hødingemissionen var ikke fremstaldt i et Ejektil eller ved et enestet Mode. Men den Klarhed og Klarheds, han havde til sit Arbejde var Resultatet af en Karrelles Vertræninger og Overvejelse.

Groves Raadsmænd mener, at han har været et Stroppen fra Italienere Mezzofonti og Huenboen Nasamus Ross. Derimod higer en af hans nære Slægtninger, Eustace Carens: „Hon harde ikke mere end en almindelig Begavelse. Han havde ingen Fantasi (Foresættelsen) og var ingen Geni.“ Hans store og vidtrækkende Språklundskaber og hans næsten overvældende Frembringelser af Overfæster og orginale Skrifter syldes ikke fra meget en midlertid Landsbegavelse, som den stolde hans Fermede, som tilfælles refutede i en umaaeligt Standskraftighed i sit Arbejde.

Han var ikke en Mand af sjællige Indtryk. Hans Begejstring for Hødingemissionen var ikke fremstaldt i et Ejektil eller ved et enestet Mode. Men den Klarhed og Klarheds, han havde til sit Arbejde var Resultatet af en Karrelles Vertræninger og Overvejelse.

Han var en Mand af Principer. Dette Karaktertræk kan spores al-fædre i hans tidligste Barnedom. Han vilde altid prøve det, de andre Drenge ikke turde, og „hvor Carens begynder det fuldsætter han“, hedder blandt hans Stammerater. En Dag, da han sammen med en Blof Drenge oddsagede en Huglerede højt oppe i et Træ, var han den eneste, der vovede at klare op i Træet, men før han næede Neben faldt han ned og slog sig flæmt. Men saa fandt han igen var rast not, maatte han ben til fuldsætten den paabegyndte Nedenplundring.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: „Sørg Herren, medens han findes, og falder paa ham den Stund, han er nær“, og Bidnesbyret løb varmt og underligt om at føje Herren just nu, nu, da han er tilfældig for ham, og at deri befaa Missionen, at vi er med til at befænde og vidne om vor Frelsel.

Pastor E. Provensen bød der næst at fremmæde Prester og Forfætningerne velkommen.

Om Aftenen talte først Pastor Petersen ud fra Herrens Ord:

„Se, jeg har tegnet dig i begge mine Hænder“ og viste derudfra, hvor dyrebart enhver Sjal er for Herren, ja selv den allermindeste er tegnet i Herrens Hånd.

Derofter talte Pastor Christianen Hans Testis ved Profeten Esajas' alvorlige og indtrængende Formining: